

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

Kielce, dnia 9 grudnia 2014 r.

Poz. 3350

OBWIESZCZENIE WOJEWODY ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

z dnia 5 grudnia 2014 r.

o sprostowaniu błędu

Na podstawie art. 17 ust. 1, 2 i 4 ustawy z dnia 20 lipca 2000r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 197, poz. 1172 z późn. zm.) w zarządzeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 5 listopada 2014 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Lasy Cisowsko-Orłowińskie PLH260040 (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z dnia 21 listopada 2014r., poz. 3122) prostuje się błąd poprzez dodanie w § 1 pkt 2 brakującego załącznika Nr 3 o treści stanowiącej załącznik do niniejszego obwieszczenia.

Wojewoda Świętokrzyski

Bożentyna Pałka-Koruba

Załącznik do Obwieszczenia
Wojewody Świętokrzyskiego
z dnia 5 grudnia 2014 r.

„Załącznik nr 3 do Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach 31 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Lasy Cisowsko-Orłowińskie PLH260040

IDENTYFIKACJA ISTNIEJĄCYCH I POTENCJALNYCH ZAGROŻEŃ DLA ZACHOWANIA WŁAŚCIWEGO STANU OCHRONY PRZEDMIOTÓW OCHRONY W OBSZARZE NATURA 2000

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia		Opis zagrożenia
		Istniejące	Potencjalne	
1.	2330 Wydmy śródłądowe z murawami napiaskowymi (<i>Corynephorus, Agrostis</i>)	-	-	Nie określa się ze względu na planowane wnioskowanie do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska o zmianę statusu ochronnego siedliska.
2.	3270 Zalewane muliste brzegi rzek z roślinnością <i>Chenopodium rubri p.p.</i> i <i>Bidention p.p.</i>	-	-	Nie określa się ze względu na planowane wnioskowanie do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska o zmianę statusu ochronnego siedliska.
3.	5130 Formacje z jałowcem pospolitym (<i>Juniperus communis</i>) na wrzosowiskach lub nawapiennych murawach	-	-	Nie określa się ze względu na planowane wnioskowanie do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska o zmianę statusu ochronnego siedliska.
4.	*6230 Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (<i>Nardion</i> – płaty bogate florystycznie)	U Nieznane zagrożenie lub nacisk	U Nieznane zagrożenie lub nacisk	Nie określono.
5.	6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>)	A03.03 Zaniechanie/brak koszenia. J02 Spowodowane przez	A02 Zmiana sposobu uprawy. A08 Nawożenie/nawozy sztuczne. A02.01 Intensyfikacja rolnictwa.	Głównym zagrożeniem jest eutrofizacja siedliska i jego otoczenia. Ze względu na niewielką powierzchnię, przy zarzuceniu tradycyjnej,

		człowieka zmiany stosunków wodnych. K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja). K02.02 Nagromadzenie materii organicznej.	A11 Inne rodzaje praktyk rolniczych, nie wymienione powyżej. B01 Zalesianie terenów otwartych. K01.03 Wyschnięcie.	ekstensywnej gospodarki łąkarskiej, może dojść do przemian sukcesyjnych i degradacyjnych. Fitocenozy te są ponadto wrażliwe na zmiany stosunków wodnych, szczególnie na osuszenie i zwiększenie ruchu wody w glebie, dlatego nie jest wskazane odwadnianie terenów zabagnionych, na których rozwijają się omawiane łąki.
6.	*7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)	K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja). K04.01 Konkurencja. J02 Spowodowana przez człowieka zmiana stosunków wodnych.	J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie	Głównym zagrożeniem jest zarastanie torfowiska zmiana i składu gatunkowego (sukcesja w kierunku boru bagiennego) – ekspansja krzewów i podrostu drzew, co skutkuje wzrostem zacielenia i wycofywaniem się gatunków heliofilnych oraz ekspansja trzciny pospolitej <i>Phragmites australis</i> . Poza tym zagrożeniem mogą być niekorzystne zmiany stosunków wodnych.
7.	6510 Nizowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	A02 Zmiana sposobu uprawy. A03.03 Zaniechanie/brak koszenia. A04.03 Zarzucenie pasterstwa, brak wypasu. A08 Nawożenie/nawozy sztuczne. I02 Problematyczne gatunki rodzime. K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja). K02.02 Nagromadzenie materii organicznej. K02.03 Eutrofizacja (naturalna). K03.01 Konkurencja. K04.05 Szkody wyrządzone przez roślinożerców.	A08 Nawożenie/nawozy sztuczne. B01 Zalesianie terenów otwartych. E01.03 Zabudowa rozproszona. J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie.	Zagrożeniami dla łąk świeżych jest odchodzenie od tradycyjnej, ekstensywnej gospodarki łąkarskiej, powodujące uruchomienie procesu zarastania - dominację gatunków ekspansywnych (wiązówek i śmiałków) lub dominację innych gatunków ekspansywnych. Obserwuje się podsiewanie obcych gatunków traw pastewnych. Kolejnym zagrożeniem jest zalesianie łąk, zamiana łąk na pola uprawne, spływ nawozów sztucznych z pól, eutrofizacja oraz podsiewanie gatunków uprawowych. Obserwuje się buchtowanie dzików. Miejscami łąki są podtapiane w wyniku działalności bobrów.

8.	7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzeria-Caricetea</i>)	K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja) K04.01 Konkurencja (ekspansja trzciny) J02 Spowodowana przez człowieka zmiana stosunków wodnych J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie I02 Problematyczne gatunki rodzime (działalność bobrów)	C01.03 Wydobywanie torfu	Głównym zagrożeniem są zmiany stosunków wodnych (osuszanie wynikające z prac melioracyjnych prowadzonych wokół torfowiska). Prowadzi to zmianę składu gatunkowego (sukcesja w kierunku boru bagiennego lub olsu) – ekspansja krzewów i podrostu drzew, co skutkuje wzrostem zacienienia i wycofywaniem się gatunków heliofilnych. Gatunkami ekspansywnymi są tu sosna <i>Pinus sylvestris</i> , wierzby (głównie wierzba szara <i>Salix cinerea</i>), brzoza i olsza czarna oraz trzcina pospolita <i>Phragmites australis</i> . Przeciwstawnym zagrożeniem jest zalewanie torfowisk; głównie w wyniku działalności bobrów.
9.	7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	A03.03 Zaniechanie /brak koszenia J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie J02.05 Modyfikowanie funkcjonowania wód – ogólnie K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja) – ekspansja drzew i krzewów	K01.03 Wyschnięcie	Z uwagi na niewielką powierzchnię zajmowaną przez siedlisko głównym zagrożeniem są szybko postępujące zmiany sukcesyjne – ekspansja drzew i krzewów. Kolejnym zagrożeniem są niekorzystne zmiany stosunków wodnych.
10.	9110 Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagetum</i>)	B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew B02.06 Przerzedzenie warstwy drzew B07 Inne rodzaje praktyk leśnych	B02.02 Wycinka lasu B07 Inne rodzaje praktyk leśnych K02.03 Eutrofizacja (naturalna)	Kwaśne buczyny w Obszarze Natura 2000 Lasy Cisowsko-Orłowińskie mają postać „lasów gospodarczych” i zaznacza się w nich ujednoczenie struktury wiekowej, młody wiek drzewostanu, homogenizacja przestrzenna runa, deficyt roślin i zwierząt związanych z mikrobiotopami starych oraz martwych drzew, a także rozkładającego się drewna. Zagrożeniem jest niewielki, lub niemal zupełny brak

				starych drzewostanów w tym grubowymiarowego martwego drewna stojącego i leżącego. Zagrożeniem jest niewłaściwe użytkowanie szlaków zrywkowych generujących głębokie koleiny - głównie wywożenie drewna w porach wilgotnych.
11.	9130 Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion</i> , <i>Galio odorati-Fagenion</i>)	B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew B02.06 Przerzedzenie warstwy drzew B07 Inne rodzaje praktyk leśnych E03.01 Pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych/obiektów rekreacyjnych K03.01 Konkurencja	B02.02 Wycinka lasu B07 Inne rodzaje praktyk leśnych (erozja ze względu na wycinkę, fragmentacja) K02.03 Eutrofizacja (naturalna)	Zagrożeniem jest niewielki, lub niemal zupełny brak starych drzewostanów w tym grubowymiarowego martwego drewna stojącego i leżącego. Konsekwencją prowadzonej gospodarki leśnej jest nadmierne odmładzanie drzewostanów, ujednoczenie struktury wiekowej drzewostanu, deficyt roślin i zwierząt związanych z mikrobiotopami starych i martwych drzew, a także rozkładającego się drewna. Zagrożeniem jest niewłaściwe użytkowanie szlaków zrywkowych generujących głębokie koleiny. Głównie wywożenie drewna w porach wilgotnych. Kolejnym zagrożeniem jest ekspansja jeżyn. Istotnym zagrożeniem jest nadmierne prześwietlenie, pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych.
12.	9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	B02.01 Odnawianie lasu po wycince B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew B02.06 Przerzedzenie warstwy drzew B07 Inne rodzaje praktyk leśnych E03.01 Pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych/ obiektów rekreacyjnych	B02.02 Wycinka lasu B07 Inne rodzaje praktyk leśnych G05.01 Wydeptywanie, nadmierne użytkowanie	Powszechną tendencją jest bardzo mocne preferowanie jodły, buka i świerka, które naturalnie występują w grądach, ale jako drzewa domieszkowe, a nie dominujące. Natomiast bardzo mały jest udział innych drzew zwłaszcza lipy oraz starszego graba. Konsekwencją nadmiernego odmłodzenia drzewostanów jest deficyt roślin i zwierząt związanych z mikrobiotopami starych i martwych drzew, a także rozkładającego się drewna. Drzewostan jest mocno prześwietlony w wyniku prowadzenia rębni, w rezultacie czego wkraczają

				gatunki światłolubne, zmienia się fizjonomia zbiorowiska. Kolejnym zagrożeniem jest zaśmiecanie oraz niewłaściwe użytkowanie szlaków zrywkowych generujących głębokie koleiny. Głównie wywożenie drewna w porach wilgotnych. Istotnym zagrożeniem jest nadmierne prześwietlenie.
13.	9190 Kwaśne dąbrowy (<i>Quercion robori-petraeae</i>)	B02 Gospodarka leśna i plantacyjna /użytkowanie lasów i planacji B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew B07 Inne rodzaje praktyk leśnych I01 Obce gatunki inwazyjne	B02.02 Wycinka lasu	Najpowaźniejszym zagrożeniem są oddziaływania związane z gospodarką leśną – zręby gniazdowe oraz usuwanie drzew martwych i umierających. Kolejnym zagrożeniem jest obecność obcego gat. <i>Quercus rubra</i> , która w przyszłości może doprowadzić do poważnego zagrożenia siedliska. Problemem jest niepozostawianie lub w małym stopniu pozostawianie starych drzew, aż do naturalnego rozkładu oraz preferowanie jodły, buka, sosny. Struktura drzewostanu silnie zaburzona, ze względu na charakter gospodarczy lasów. Na ogół przejawia się on silnymi trzebieżami i jednowiekowym drzewostanem. Drzewostan często jest w wieku juvenilnym. Zagrożeniem jest niewłaściwe użytkowanie szlaków zrywkowych generujących głębokie koleiny - w porach wilgotnych.
14.	*91D0 Bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis</i> , <i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i> , <i>Pino mugo- Sphagnetum</i> , <i>Sphagno girgensohnii-Piceetum</i>) i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne	B02.06 Przerzedzenie warstwy drzew B07 Inne rodzaje praktyk leśnych J02 Spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie –	B02 Gospodarka leśna i plantacyjna; użytkowanie lasów i plantacji	Największym problemem są zmiany stosunków wodnych. Obniżenie poziomu wód wywołane jest generalnym przesuszeniem zlewni rzeki Czarnej Staszowskiej i Belnianki. Dawne melioracje prowadzone w lasach, a zwłaszcza na łąkach sąsiadujących z ostoją. W przypadku potencjalnych prób uproduktywienia omawianego siedliska może dojść do prześwietlenia, przez co

		ogólnie K04.01 Konkurencja I02 Problematiczne gatunki rodzime		wkraczają pospolite gatunki światłożądne(trzcina). Ponadto dochodzi do zalewania w wyniku działalności bobrów.
15.	*91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródliskowe	B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew B02.06 Przerzedzenie warstwy drzew B07 Inne rodzaje praktyk leśnych (nadmierne wycinanie starszych drzewostanów) G05.01 Wydeptywanie, nadmierne użytkowanie I01 Obce gatunki inwazyjne I02 Problematiczne gatunki rodzime (działalność bobrów) J02 Spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie J02.04.02 Brak zalewania K04.01 Konkurencja (<i>Phalaris arundinacea</i>)	B02 Gospodarka leśna i plantacyjna/użytkowanie lasów i plantacji E03.01 Pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych / obiektów rekreacyjnych H01 Zanieczyszczenie wód powierzchniowych (limnicznych, lądowych, morskich i słonawych) J02.05 Modyfikowanie funkcjonowania wód - ogólnie J02.03.02 Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych J02.12 Tamy, wały, sztuczne plaże - ogólnie K01.03 Wyschnięcie K02.03 Eutrofizacja (naturalna) K02.04 Zakwaszenie (naturalne)	Głównym problemem jest brak zalewów powierzchniowych oraz nie pozostawianie lub w małym stopniu pozostawianie starych drzew, aż do naturalnego rozkładu. Zaznacza się również nadmierne odmłodzenie drzewostanu, i ujednolicenie struktury wiekowej drzewostanu. Zagrożenie stanowią bobry, które powodują podtapianie siedliska co w konsekwencji prowadzi do olsowienia, kolejnym problemem jest ekspansja mozgi trzciniowej. Istotnym zagrożeniem jest nadmierne prześwietlenie, pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych oraz wydeptywanie. Zagrożeniem są także nierodzime gatunki ekspansywne.
16.	91P0 Wyżynny jodłowy bór mieszany (<i>Abietetum polonicum</i>)	B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew B02.06 Przerzedzenie warstwy drzew B07 Inne rodzaje praktyk	H04 Zanieczyszczenie powietrza, zanieczyszczenia przenoszone drogą powietrzną	Istotnym zagrożeniem jest nadmierne prześwietlenie drzewostanów i postępujące za tym zakrzewienie runa, które może powstrzymać właściwy rozwój podrostów i nalotów jodłowych. Kolejnym zagrożeniem jest pozostawianie na dnie lasu zamiast

		leśnych E03.01 Pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych/obiektów rekreacyjnych K02.02 Nagromadzenie materii organicznej K02.03 Eutrofizacja (naturalna)		pni starych drzew jedynie drobnych, ale licznych gałęzi, co prowadzi do nadmiernej eutrofizacji siedliska. Zagrożeniem jest niewłaściwe użytkowanie szlaków zrywkowych generujących głębokie koleiny. Głównie wywożenie drewna w porach wilgotnych. Istotnym zagrożeniem jest pozostawianie śmieci.
17.	91T0 Sosnowy bór chrobotkowy (<i>Cladonio-Pinetum</i> i chrobotkowa postać <i>Peucedano-Pinetum</i>)	B02.01.02 odnawianie lasu po wycince (drzewa nierodzące) B02.05 Nieintensywna produkcja drewna (pozostawienie martwych/starych drzew) B07 Inne rodzaje praktyk leśnych (zwarcie drzewostanu powyżej 60%) K02.02 Nagromadzenie materii organicznej (pozostawianie gałęzi) H04 Zanieczyszczenie powietrza, zanieczyszczenia przenoszone drogą powietrzną	B02 Gospodarka leśna i plantacyjna/użytkowanie lasów i plantacji	Główne zagrożenie stanowi nadmierne nagromadzenie materii organicznej. Pozostawianie dużej ilości gałęzi po usuniętych drzewach doprowadza do wzbogacenia podłoża w substancje biogenne, a tym samym może prowadzić do zmniejszenia ilości chrobotków w runie. Pozostawienie martwych/starych drzew jak również działania intensyfikujące gospodarkę leśną wpływają negatywnie na siedlisko. Negatywny wpływ na plechy porostów, wywierają zanieczyszczenia powietrza, związane z gazami i pyłami przemysłowymi. Istotnym zagrożeniem jest również występowanie gatunku obcego – dębu czerwonego. W niektórych płatach obserwuje się nadmierne zacienienie (powyżej 60%) powodujące stopniowy zanik porostów, a w konsekwencji degradację siedliska.
18.	1337 Bóbr europejski <i>Castor fiber</i>	X Brak zagrożeń i nacisków	B02.06 Przerzedzanie warstwy drzew J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie J03.02 Antropogeniczne zmniejszanie spójności siedlisk	Bóbr nie należy do gatunków zagrożonych w naszym kraju i nie wymaga zabiegów ochrony czynnej.

			F03.02.03 Chwytnie, trucie, kłusownictwo H01 Zanieczyszczenie wód powierzchniowych	
19.	1166 Traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i> (<i>Triturus cristatus cristatus</i>)	J02.05 Modyfikowanie funkcjonowania wód – ogólnie H01 Zanieczyszczenie wód powierzchniowych E03.01 Pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych i obiektów rekreacyjnych K02.03 Eutrofizacja (naturalna) K01.02 Zamulanie K02.02 Nagromadzenie materii organicznej	F01.01 Intensywna hodowla ryb, intensyfikacja J0206 Pobór wód powierzchniowych J0207 Pobór wód z wód podziemnych M01.02 Susze i zmniejszenie opadów	Główne zagrożenie dla występowania gatunku na stanowisku to ingerencja w naturalnie ukształtowane stosunki wodne np. poprzez niszczenie tam bobrowych oraz eutrofizacji, zamulania i gromadzenia się materii organicznej.
20.	1096 Minóg strumieniowy <i>Lampetra planeri</i>	U Nieznane zagrożenie lub nacisk	U Nieznane zagrożenie lub nacisk	Nieznane
21.	1098 Minogi czarnomorskie <i>Eudontomyzon spp.</i>	U Nieznane zagrożenie lub nacisk	U Nieznane zagrożenie lub nacisk	Nieznane
22.	1037 Trzepla zielona <i>Ophiogomphus cecilia</i>	H01 Zanieczyszczenie wód powierzchniowych	J02.03 Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych i zmiana ich przebiegu	Największym ze zidentyfikowanych zagrożeń dla trzepli zielonej jest zanieczyszczenie wód powierzchniowych.
23.	1042 Zalotka większa <i>Leucorrhinia pectoralis</i>	J02 Spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych K02.03 Eutrofizacja (naturalna) K01.02 Zamulanie K02.02 Nagromadzenie materii organicznej	M01.02 Susze i zmniejszenie opadów	Najpoważniejszym zagrożeniem jest ingerencja człowieka w istniejące stosunki wodne oraz zarastanie powodujące nagromadzenie materii organicznej.
24.	6177 Modraszek telejus <i>Maculinea (Phengaris) teleius</i>	A03.01 Intensywne koszenie lub intensyfikacja A03.03 Zaniechanie/ brak	A02 Zmiana sposobu uprawy B01 Zalesianie terenów otwartych	Zagrożeniem dla gatunku jest odchodzenie od tradycyjnej, ekstensywnej gospodarki łąkarskiej, powodujące uruchomienie przemian sukcesyjnych i

		koszenia A04.01 Wypas intensywny A04.03 Zarzucenie pasterstwa		degradację siedlisk gatunku. Równie niekorzystnie na populację modraszka wpływa intensyfikacja dotychczas prowadzonej gospodarki łąkarskiej. Zakłóca ona rytm biologiczny gatunku i ogranicza dostęp do bazy pokarmowej.
25.	1060 Czerwończyk nieparek <i>Lycaena dispar</i>	A03.03 Zaniechanie/ brak koszenia A04.03 Zarzucenie pasterstwa A08 Nawożenie nawozy sztuczne E03.01 Pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych i obiektów rekreacyjnych J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie K02.01 Zmiany składu gatunkowego (sukcesja)	A02 Zmiana sposobu uprawy B01 Zalesianie terenów otwartych	Najpoważniejszym zagrożeniem dla gatunku jest odchodzenie od tradycyjnej, ekstensywnej gospodarki łąkarskiej, powodujące uruchomienie przemian sukcesyjnych i degradację siedlisk gatunku. Istotnym zagrożeniem jest pozostawianie śmieci.
26.	1065 Przeplatka aurinia <i>Euphydryas (Eurodryas, Hypodryas) aurinia</i>	A03.03 Zaniechanie/brak koszenia A04.03 Zarzucenie pasterstwa A08 Nawożenie nawozy sztuczne E03.01 Pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych i obiektów rekreacyjnych J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie- ogólnie K02.01 Zmiany składu gatunkowego (sukcesja)	A02 Zmiana sposobów uprawy B01 Zalesianie terenów otwartych	Najpoważniejszym zagrożeniem dla gatunku jest odchodzenie od tradycyjnej, ekstensywnej gospodarki łąkarskiej, powodujące uruchomienie przemian sukcesyjnych i degradację siedlisk gatunku. Istotnym zagrożeniem jest pozostawianie śmieci.

27.	4038 Czerwończyk fioletek <i>Lycaena helle</i>	A03.01 Intensywne koszenie lub intensyfikacja A03.03 Zaniechanie/ brak koszenia A04.01 Wypas intensywny A04.03 Zarzucenie pasterstwa	A02 Zmiana sposobu uprawy B01 Zalesianie terenów otwartych J02 Spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych	Zagrożeniem dla gatunku jest zaniechanie użytkowania łąk, powodujące uruchomienie procesu zarastania lub dominacji gatunków ekspansywnych. Niekorzystnie na populację wpływa również intensyfikacja dotychczas prowadzonej gospodarki łąkarskiej. Zakłóca ona rytm biologiczny gatunku i ogranicza dostęp do bazy pokarmowej.
28.	1084 Pachnica dębowa <i>Osmoderma eremita</i>	B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew G05.04 Wandalizm		Niska liczba grubych drzew z próchnowiskami oraz drzew, w których w najbliższym czasie takie próchnowiska mogłyby się wytworzyć. Silnie i wzrastające ocienienie istniejącego stanowiska. Niszczenie mikrosiedliska przez wygrzebywanie próchna (prawdopodobnie przez ludzi).